Dosarul nr. 5r-7361/2022

4-22165334-12-5r-11112022

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

30 martie 2023
mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Lilia Taşlîc

examinând în şedinţă judiciară publică contestaţia depusă de **Colev Inesa** împotriva deciziei agentului constatator nr. MAI05 865052 din 13.10.2022, prin care i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 24 unităţi convenţionale pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravenţional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator al INSP al IGP – Sclifos Vasile din 13.10.2022, Colev Inesa a fost trasă la răspundere contravenţională şi sancţionată conform art. 236 alin. (2) Cod Contravenţional cu amendă în mărime de 24 unităţi convenţionale pentru faptul că, la data de 07.09.2022, aproximativ ora 17:12, aflându-se în s.Peresecina, deplasându-se la volanul automobilului de model „*****”, cu n/î *****, a ignorat limita de viteză de la 20 la 40 km/h.

La data de 27.10.2022, Colev Inesa a depus contestaţie împotriva deciziei agentului constatator menţionate, solicitând anularea acesteia şi încetarea procesului contravenţional.

În motivare a indicat că, la data de 13 octombrie 2022, pe la ora 08:40, se deplasa pe traseul M-3, la volanul automobilului de modelul „*****”, cu n/î *****, şi a fost stopată la ieşirea din mun. Chişinău spre Băcioi de către un echipaj al Inspectoratului Naţional de Securitate Publică. Unul din ofiţerii de patrulare i-a comunicat că automobilul pe care îl conduce în repetate rânduri a fost identificat ca încălcând Regulamentul circulaţiei rutiere, or a depăşit limita de viteză, a ignorat marcajul rutier 1.1.1, motiv din care va întocmi procese verbale pe încălcările stabilite. Fără a ţine cont de explicaţiile sale şi fără a accepta argumentele pe care le-a invocat, a purces la întocmirea a 3 procese verbale.

Astfel, în procesul verbal nr. 3681516475731958 din 13 octombrie 2022, agentul constatator a stabilit că: Inesa Colev, la data de 07.09.2022, aproximativ ora 17:12, aflându-se în s.Peresecina, deplasându-se la volanul automobilului de model „*****”, cu

n/î *****, a ignorat limita de viteză de la 20 la 40 km/h, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 236 alin. (2) din Cod contravenţional al RM.

Subliniază că, până la data de 13 octombrie 2022 nu a folosit automobilul de modelul „*****”, cu n/î *****, iar pentru prima data a urcat la volanul acestui automobil la data de 13 octombrie 2022, când a încheiat cu OCN „Finance Leasing Company” SRL contractul de locațiune a mijlocului de transport nr.13102022.

Consideră că, în speţa sesizată, activitatea agentului constatator este una defectuoasă, din punct de vedere procesual, şi inclusiv din perspectiva învinuirilor contravenţionale, formulate şi motivate. Agentul constatator ilegal a întocmit procesul-verbal fără a ţine cont de faptul că Inesa Colev nu este proprietarul automobilului de modelul „*****”, cu n/î *****, pe care îl posedă în baza Contractului de locaţiune nr. 13102022 C din 13 octombrie 2022.

Contravenienta Colev Inesa, fiind citată la adresa indicată în contestație, în ședința de judecată nu s-a prezentat. Având în vedere epuizarea posibilităţilor de citare, instanţa a conchis posibilă examinarea cauzei în lipsa contravenientei. Instanţa reţine că în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, CEDO promovează cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia pentru a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Ham versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Agentul constatator Sclifos Vasile, fiind citat legal prin intermediul scrisorii cu aviz de recepție, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, însă a depus cerere de examinare în lipsă, din care cauză, în temeiul art.455 alin.(2) Cod contravenţional, instanţa a examinat cauza în absenţa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată:

Studiind materialele cauzei contravenţionale, instanţa de judecată concluzionează de a admite contestaţia, a anula decizia de sancţionare şi a înceta procesul din lipsa faptului contravenţiei, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

Termenul de depunere a contestaţiei a fost respectat.

În şedinţa de judecată s-a constatat că, prin decizia agentului constatator al INSP al IGP - Sclifos Vasile din 13.10.2022, Colev Inesa a fost trasă la răspundere contravenţională şi sancţionată conform art. 236 alin. (2) Cod Contravenţional cu amendă în mărime de 24 unităţi convenţionale pentru faptul că, la data de 07.09.2022,

aproximativ ora 17:12, aflându-se în s.Peresecina, deplasându-se la volanul automobilului de model „*****”, cu n/î *****, a ignorat limita de viteză de la 20 la 40 km/h.

Conform art. 7 Cod contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Instanța reține că, în legislaţia Republicii Moldova, contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanţa de judecată evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţionala desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condiţiile în care acesta face dovada vinovăţiei, petentul urmează să-şi probeze nevinovăţia.

Instanţa reiterează faptul că, prezumţia de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost supusă atenţiei Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenţiei în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanţiilor fundamentale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, care protejează cetăţenii împotriva unor posibile abuzuri din partea

autorităţilor, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenţie. Reiterând importanţa, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanţii, destinată să restabilească echilibrul dintre presupuşii autori ai faptelor ilegale şi autorităţile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situaţie, întru respectarea garanţiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 865052 din 13.10.2022, întocmit în privința lui Colev Inesa.

În ceea ce priveşte legalitatea procesului-verbal, instanţa constată că procesul-verbal cu privire la contravenţie este încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale, acesta cuprinzând menţiunile obligatorii prevăzute de legea contravenţională sub sancţiunea nulităţii absolute şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Verificând temeinicia întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție în raport cu argumentele invocate în contestație, instanţa de judecată constată următoarele.

În speță, contravenienta a fost sancționată pentru faptul că, la data de 07.09.2022, aproximativ ora 17:12, aflându-se în s.Peresecina, deplasându-se la volanul automobilului de model „*****”, cu n/î *****, a ignorat limita de viteză de la 20 la 40 km/h, însă pentru stabilirea acestui fapt lipsesc careva probe ce ar demonstra că anume la data, locul și ora respectivă, contravenienta s-a deplasat cu unitatea de transport, depăşind limita vitezei de circulaţie stabilită pe sectorul respectiv de drum, la materialele cauzei nefiind anexate careva probe concludente în acest sens, ori, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate constitui temei de sancționare a persoanei.

Instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevazute de lege, necesare în vederea verificarii legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contraventional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

Astfel, instanța remarcă că vinovăţia este unul din elementele constitutive a unei contravenţii, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravenţional persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravenţional, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat sa dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional.

Instanța de judecată reține că, în cauză nu s-au adus probe convingătoare că, contravenienta Colev Inesa la data de 07.09.2022, aproximativ ora 17:12, aflându-se pe traseul din s.Peresecina, conducea autoturismul depășind limita de viteză stabilită în localitate.

Conform jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Drept consecinţă, prezumţia de nevinovăţie prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, este aplicabilă şi în cazul faptelor sancţionate contravenţional în dreptul intern şi atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenţionale. În aceste condiţii, persoana sancţionată contravenţional nu trebuie să facă proba nevinovăţiei sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligaţia de a proba existenţa faptei, identitatea persoanei care a săvârşit-o şi nevinovăţia acesteea.

Conform art. 21 din Constituţie, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

Conform art. 7 Cod contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Instanţa remarcă faptul că, la materialele cauzei, de către contestatară, a fost anexată copia contractului de locaţiune a mijlocului de transport nr. 13102022C din data de 13 octombrie 2022, prin care se atestă faptul că, Inesa Colev este persoana care posedă mijlocul de transport din data de 13 octombrie 2022, proprietarul acestui mijloc de transport fiind locatorul OCN „Finance Leasing Company” SRL.

Mai mult ca atât, Colev Inesa a primit în posesie automobilul de modelul „*****”, cu n/î *****, VIN: *****, anul producerii *****, tot la 13 octombrie 2022, fapt confirmat prin actul de primire predare a bunului conform contractului de locaţiune menționat.

Reieşind de cele menţionate, rezultă că, la data de 07 septembrie 2022, ora 17:12, contestatara Colev Inesa nu putea să conducă automobilul de modelul „*****”, cu n/î *****, iar în asemenea circumstanţe Inspectoratul Naţional de Securitatea Publică urmează să se adreseze proprietarului acestui mijloc de transport OCN „Finance Leasing Company” SRL cu solicitarea de a-i fi prezentată informaţia despre faptul cine anume se afla la volanul automobilului în ziua de 07 septembrie 2022.

În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi

considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

Astfel, la înaintarea învinuirii, agentul constatator nu a ţinut cont de faptul că concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea unei contravenții nu pot fi întemeiate pe presupuneri şi că toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea făptuitorului, nefiind astfel acumulate careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra contrariul, precum că Colev Inesa în ziua de 07 septembrie 2022, ora 17:12, conducea automobilul de modelul „*****”, cu n/î *****, pe traseul din localitatea Peresecina. În sensul enunțat, nu poate fi vorba de răspundere contravențională în lipsa deplină a semnelor obiective şi subiective stabilite de legea contravențională care să califice fapta prejudiciabilă drept contravenție concretă.

Potrivit art.441 alin.(1) lit. a) Cod contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.

Conform art.461 Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanţa va admite contestaţia depusă de Colev Inesa împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție intentat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică, va anula decizia de sancţionare şi va înceta procesul din lipsa faptului contravenţiei.

În conformitate cu art.461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Admite contestaţia depusă de **Colev Inesa**.

Anulează decizia agentului constatator din 13.10.2022 prin care lui **Colev Inesa** i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 24 unităţi convenţionale pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravenţional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 865052 din 13.10.2022.

Încetează procesul contravenţional privind acuzarea lui **Colev Inesa** de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**